

PAM

2023

Årsberättelse

TILLSAMMANS ÄR VI STARKA	2
FRÅN LÖNEFÖRHANDLINGAR TILL FULLSKALIGA KOLLEKTIVAVTALSFÖRHANDLINGAR	5
MED I SAMHÄLLET: PÅVERKANSARBETE OCH UTREDNINGAR	11
MEDLEMSSTATISTIK 31.12.2023	18
NY PROFIL OCH SYNlighet FÖR FÖRBUNDET	19
UTVECKLINGEN AV MEDLEMSSERVICEN FORTSATTE	21
UTBILDNINGAR MED STUDIEPOÄNG – EN NYHET	24
RÄTTVIST ARBETSLIV I EUROPA OCH GLOBALT	25
MÅLEN FÖR FRAMTIDEN SLOGS FAST VID FÖRBUNDSKONGRESSEN	28
INFLATIONEN EN PLÅGA FÖR DEN EKONOMISKA UTVECKLINGEN, FÖRBUNDETS EKONOMI FÖRBLEV STABIL	30
PERSONALENS ARBETSTILLFREDSSTÄLLELSE ÄR PÅ EN GOD NIVÅ	31
UPPFÖLJNING AV MÅLPROGRAMMET	33

Tillsammans är vi starka

År 2023 var ett arbetsdrygt år för PAM. Våra aktiva medlemmar, förtroendevalda och förbundets personal arbetade hårt för samma mål och visade hurdan kraft vi människor kan ha när vi arbetar tillsammans.

FÖRBUNDETS VERKSAMHET fokuserade på kollektivavtalsförhandlingar, medlemsrekrytering, utvecklingen av servicehelheten, riksdagsvalet och förbundskongressen, precis som man hade kommit överens om året innan.

Allt detta gjordes, men på många sätt ännu mer och mer inflytelserikt än vi hade kunnat föreställa oss på förhand.

FÖRBUNDET ÄR DESS MEDLEMMAR och förbundets uppdrag är att göra sitt bästa för att förbättra försörjningen, anställningstryggheten, kompetensen och livskvaliteten för sina medlemmar. Återigen gjorde vi allt detta på olika sätt och i olika sammanhang. I början av året förde vi utmanande kollektivavtalsförhandlingar som också ledde till strejker. När det var avklarat,

presenterade landets regerings sitt nya regeringsprogram. Det stod omedelbart klart att iskalla vindar kommer att blåsa över anställda och arbetslösa på grund av regeringens politik. Hösten fortsatte med politiska strejker.

Någonstans mitt i allt detta samlades vi dock i Jyväskylä för PAM:s genom tiderna tredje förbundskongress. I Jyväskylä fick vi en ny administration och ett nytt målprogram för 2024–2027. Även i exceptionella tider måste vardagen och verksamheten rulla på.

Ju mer vi utmanas, desto starkare är vi. Året var en otrolig demonstration av våra medlemmars kompetens, beslutsamhet och gemenskapsanda. Tillsammans är vi bättre!

Annika Rönni-Sällinen
ordförande

Heidi Lehtikainen
verksamhetsdirektör

Bättre tillsammans

Vi hjälpte tiotusentals medlemmar

 67 250
samtal till
telefontjänsten

39 236
kontakter
till e-tjänsten

Vi påverkade i samhället

78 pressmeddelanden

27
utlåtanden
om lagpropositioner

Vi avtalade om löner och arbetsvillkor

över **350 000**
anställda fick kollektivavtal
och löneförhöjning

33
kollektivavtal

Vi var ute på arbetsplatserna

1 513
nya kontaktpersoner
som stöd för anställda
och förtroendevalda

1 525
nya förtroendevalda
och arbetarskydds-
fullmäktige

Vi kräver bättre tillsammans

När det inte räckte med ord,
krävde vi bättre lön genom
att demonstrera och strejka.
Vi motsatte oss regeringens
nedsänkningar och försämrade
villkor i arbetslivet.

över **40 000**
deltagare

274
strejkobjekt

VAD

V

FÖRTJÄNAR

Från löneförhandlingar till fullskaliga kollektivavtalsförhandlingar

Vi gick in i 2023 med antagandet om att det inte skulle bli några egentliga kollektivavtalsförhandlingar detta år.

VID DEN FÖREGÅENDE avtalsrörelsen hade man avtalat om tvååriga avtal där man skulle avtala om det andra årets löneförhöjningar en och en halv månad före avtalsperiodens slut. Så gick det dock inte utan det blev fullskaliga kollektivavtalsförhandlingar 2023.

Dödläget i löneförhandlingarna tillspetsades och ledde till utmarscher

DEN STIGANDE INFLATIONEN höjde kraven på löneförhöjningar i slutet av 2022.

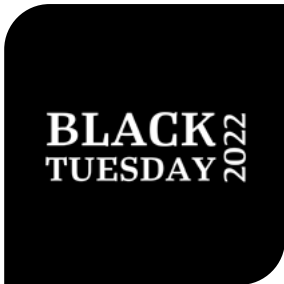
Vändningen i de planerade löneförhandlingarna skedde när Finsk Handel i november 2022 vägrade förhandla om löneförhöjningar i enlighet med det som avtalats tidigare i kollektivavtalet. Det överraskande

meddelandet ledde till en kedja av flera spontana utmarscher samt PAM:s Black Tuesday-kampanj.

Eftersom man ännu i slutet av 2022 inte hade nått någon lösning angående nivån på löneförhöjningen, inleddes kollektivavtalsförhandlingarna för PAM:s

branscher under den första hälften av 2023. Förhandlingarna gällde alla andra branscher utom skidcenterbranschen vars kollektivavtal man avtalat om i slutet av 2022. Också minimibeloppet för dess löneförhöjningar var knutet till den kommande uppgörelsen gällande kollektivavtalet för turism-, restaurang- och fritidsbranschen.

HANDELNS kollektivavtalsperiod gick ut 31.1 och fastighetsservicebranschens kollektivavtal 28.2. Kollektivavtalen för turism-, restaurang- och fritidstjänsterna samt bevakningsbranschen gick ut 31.3. Apotekets kollektivavtalsperiod varade längst, ända till 30.4.2023.

**BLACK
TUESDAY 2022**

En gemensam front ledde till ett löneförbund

Avtalsrörelsen våren 2023 tog många vändningar innan man uppnådde förhandlingsresultat.

ARBETSGIVARSIDANS ovilja att avtala om löneförhöjningar inom ramen för de gemensamt överenskomna tidtabellerna fick 12 fackförbund inom FFC att i december 2022 slå sig samman till ett löneförbund. Med hjälp av löneförbundet skapades tryck för att nå en kollektivavtalslösning.

Det fackliga samarbetet begränsade sig inte till det gemensamma målet om en löneförhöjning på 200 euro utan man avtalade också om att genomföra gemensamma organisatoriska åtgärder vid samma tidpunkt.

PÅ PAM:S arbetsplatser var beredskapen för organisatoriska åtgärder hög redan från början, eftersom arbetsgivarsidans ovilja att förhandla om löneförhöjningarna hade väckt starka känslor redan under hösten.

#Palkkaliitto

Vi förtjänar bättre lön -kampanjen höjde medlem- marnas engagemang

Kampanjerna "Vad vi förtjänar" och "Vi förtjänar bättre lön" stödde kollektivavtalsförhandlingarna kring årsskiftet 2023. Huvudrollen i kampanjerna spelades av PAM:s medlemmar som deltog med sina egna ansikten och kommentarer. De synliggjorde arbetstagarnas nöd under inflationstrycket, men också ett beslutsamt krav på bättre löner. Kampanjerna väckte uppmärksamhet och visades i sociala medier, utomhusreklam och radiokanaler. Antalet visningar uppgick till över 25 miljoner.

Förhandlingsresultat uppnåddes under press

DE FÖRSTA meddelandena om stridsåtgärder lämnades i slutet av januari inom handeln. För lagerverksamhetens del blev strejkerna inte av, eftersom förlikningsmannen plötsligt flyttade fram strejkerna med två veckor med hänvisning till äventyrande av försörjningsberedskapen. Butikernas tre dygn långa strejker genomfördes dock som planerat.

Inom handeln hann man redan i mitten av februari lämna meddelande om stridsåtgärder. Man nådde dock ett förhandlingsresultat och stridsåtgärderna avblåstes på slutsträckan.

Även inom fastighetsservicebranschen visade sig förhandlingarna vara komplicerade och krävde till slut två separata strejkfaser. Den första strejken varade i tre och den andra i två dygn. En tredje strejkfas var

nära att genomföras, men slutligen uppnåddes ett förhandlingsresultat bara några timmar före strejkerna skulle inledas.

Inom PAM:s övriga avtalsbranscher var man inte tvungen att ta till stridsåtgärder.

Under förhandlingarna var PAM:s medlemmar i strejk i totalt åtta dygn.

PAM:S demonstrationer och strejker fick mycket synlighet också i nationella medier. Detta bidrog till förhandlingarna och ökade allmänhetens stöd och förståelse för kraven från de anställda inom servicesektorn.

Under förhandlingarna och stridsåtgärderna i januari-februari anslöt sig ett historiskt stort antal nya medlemmar till PAM. Detta återspeglar förhandlingarnas betydelse men också förtroendepersonernas och förbundets övriga aktiva aktörers insats.

Rättvisa genom höjningar i eurobelopp

LÖNEFÖRHÖJNINGARNA förblev det centrala temat för förhandlingarna, även om förhandlingarna fördes om kollektivavtalen i sin helhet. I bakgrunden fanns den kraftiga inflationen, som lett till ett kraftigt ökat behov av löneförhöjningar.

Den exportdrivna modellen medförde utmaningar i PAM:s avtal om löneförhöjningar. I bakgrunden fanns den procentuella lönelösning som Industrifacket och Teknologiindustrins arbetsgivarförbund nådde i början av februari.

PAM lyckades ändå förhandla fram löneförhöjningar i huvudsak i eurobelopp för kollektivavtal med störst täckning. Höjningar i eurobelopp hade redan länge varit målet. Endast så kan man på ett rättvist sätt höja de lägre lönerna och bättre beakta de avtalsbranschspecifika skillnaderna.

Höjningar i eurobelopp för ca 340 000 arbetstagare

De kollektivavtal som PAM har slutit omfattar totalt nästan 400 000 arbetstagare. Cirka 340 000 arbetstagare (87 %) fick delvis eller helt löneförhöjning i eurobelopp. För kollektivavtal med mindre täckning (13 %) avtalade man om procentuella förhöjningar. Orsaken till detta var arbetsgivarernas ovilja att gå med på höjningar i eurobelopp, brist på gemensam lönestatistik samt en svagare beredskap att vidta stridsåtgärder.

I kollektivavtalen för handeln, Alko och Apoteket avtalades om utbetalning av ett separat engångsbelopp. Inom de övriga avtalsbranscherna uppnåddes en motsvarande höjning genom tidigareläggning av löneförhöjningar eller genom andra lösningar som gav en kostnadseffekt på minst 1 %.

Betydande reformer i familjeledigheterna och handelns lönesystem

Förutom löneförhöjningarna valde man till förhandlingsmål branschvis ut sådana frågor som blivit på hälft under den föregående rundan samt ämnen som arbetsgrupperna arbetat med under avtalsperioden. När det gällde arbetsvillkor var det centrala målet, som berörde alla avtalsbranscher, familjeledigheterna. Man ville att lönen under familjeledigheten skulle motsvara den nya familjelagstiftningen, vilket skulle ge båda vårdnadshavarna lika rättighet att ta ut familjeledighet.

ATT FÅ bestämmelserna om lön under familjeledigheten att motsvara den nya lagstiftningen var ett viktigt förhandlingsresultat som man fick infört i nästan alla PAM:s 30 kollektivavtal. Utanför blev endast tre kollektivavtal med Palta, för vilkas del ärendet ska avgöras i en separat arbetsgrupp.

INOM HANDELSSEKTORN var en viktig lönereform de extra korrigeringar av tabelllönerna, som kommer att eliminera skillnaderna mellan lönegrupperna B1 och B2 samt C1 och C2 under avtalsperioden. Dessutom beslutades att lönegrunderna för handelns logistik och funktionärer ska ändras så de baseras på arbetets krav. Arbetet med en motsvarande reform för försäljare fortsätter i en arbetsgrupp under avtalsperioden.

En viktig del av uppgörelsen inom handeln var också förbättringar av arbetsvillkoren för förtroendevalda, till exempel när det gäller befrielse

från arbetet. I arbetsgruppsarbetet under avtals-tiden strävar man bland annat efter att förtydliga arbetstidsbestämmelserna samt främja jämställdhet, handelns framtid och utbildning.

I FÖRHANDLINGARNA inom fastighetsservicebranschen lyckades man utöka antalet lediga dagar under veckoslut, samt avtalade om helhetsförhandlingstiderna för omställningsförhandlingarna och om tidpunkten för utbetalning av slutlönen. Man kom också överens om att tillsätta separata arbetsgrupper för beredning av förändringar i söck-enheltssystemet samt utvecklingen av lönesystemet. Förhandlingarna resulterade också i en rekommendation om att stärka språkkunskaperna inom fastighetsservicebranschen, som sysselsätter ett stort antal invandrare.

I KOLLEKTIVAVTALET för turism-, restaurang- och fritidstjänster avtalade man om förbättringar bland annat i ställningen för deltidsanställda arbetstagare. Dessutom avtalade man om ersättning för uppgifter utanför arbetstid för representanter för personalen på mindre arbetsplatser.

I DE PALTA-DOMINERADE branschernas förhandlingar nådde man färre textförbättringar, men man avtalade inte heller om betydande försämringar. I en del av Palta-avtalen avtalade man inte om familjeledighetsbestämmelser, eftersom man som motvikt till dessa hade varit tvungen att gå med på försämringar som kompensation.

Förhandlingarna om budens kollektivavtal inleddes

I december 2023 inleddes förhandlingar med WOLT Oy om kollektivavtal för bud som är egenföretagare eller i ett anställningsförhållande. Målet är att få ett kollektivavtal som säkerställer rättvisa arbetsvillkor för buden oberoende av arbetets form.

Det blev möjligt att inleda förhandlingarna då buden organiserade sig i en egen fackavdelning i april 2023. Målet för PAM Couriers Finland är att samla arbetstagarna inom plattformsekonomin och förbättra deras arbetsförhållanden och ställning i samhället.

I bakgrunden fanns dessutom de riktlinjer som utfärdats av EU-kommissionen i september 2022, enligt vilka egenföretagare har rätt att förhandla kollektivt om sina arbetsförhållanden och arvoden utan att förhindras av konkurrenslagstiftningen.

Bild: Eeva Anundi

Med i samhället: påverkansarbete och utredningar

Riksdagsvalet 2023 utgjorde en vändpunkt i det politiska landskapet i Finland. Regeringen Orpo-Purra som bildades efter valet har sjösatt försämringar som i stor utsträckning har väckt oro för hur de mest utsatta ska klara sig samt för arbetstagarnas ställning och rättigheter.

Vaalistaja-kampanjen pågick under riksdagsvalet

År 2023 dominerades av riksdagsvalet som hölls i april. Under valet aktualiserades bland annat teman om underskottet i de offentliga finanserna, inflations effekter och energikrisen.

FFC OCH DESS MEDLEMSFÖRBUND lanserade under valet kampanjen Vaalistaja, med vars hjälp man försökte öka medlemmarnas valdeltagande och erbjuda tydlig information i anslutning till valet. Kampanjen lyfte fram frågor i anslutning till utkomst och köpkraft, arbetslivets kvalitet och säkerhet, offentliga tjänster och transfereringar.

KAMPANJEN fokuserade också på att ge en inblick i ämnena i valdebatten och hur de olika partiernas mål kan påverka arbetstagarens liv. Kampanjens webbplats bjöd på en presentation av arbetarvänliga kandidater och strävade efter att göra valteman mer lättillgängliga utan politisk jargong.

Oppositionspartiet Samlingspartiet vann valet och fick 48 platser i riksdagen med ett understöd på 20,8 procent. Sannfinländarna kom på andra plats med ett understöd på 20,1 procent och 46 riksdagsledamöter. Regeringsförhandlingarna som leddes av Petteri Orpo fördes i maj-juni och regeringen bildades av Samlingspartiet, Sannfinländarna, Svenska folkpartiet och Kristdemokraterna.

Utkomstskyddet och arbetslagarnas ställning försämras

REGERINGEN ORPO-PURRA inledde hösten 2023 en reform av utkomstskyddet för arbetslösa, och som en följd av denna försämras det inkomstrelaterade utkomstskyddet för alla, såväl för de helt arbetslösa som för dem som arbetar deltid mot sin vilja, och som utöver sin lön får jämkad arbetslöshetsförmån. Avskaffandet av skyddsdel, euroiseringen av arbetsvillkoret, förlängningen av arbetsvillkoret och graderingen av den inkomstrelaterade dagpenningen är regeringens åtgärder som gör den inkomstrelaterade dagpenningen till en förmån närmast för välbeställda och för personer med en stabil arbetsmarknadssituation.

Resultaten av en enkät som genomfördes i oktober 2023 visade att majoriteten av PAM:s medlemmar motsatte sig regeringens planer på att skära i utkomstskyddet för arbetslösa. Många uttryckte sin oro för sin egen och sina närståendes framtid när ekonomin blir osäkrare.

Utöver nedskärningarna i utkomstskyddet för arbetslösa genomför regeringen Orpo-Purra förändringar som försämrar arbetslagarnas ställning och trygghet. Genom att införa förändringar i de lokala avtalen, begränsa strejkrätten, försämrade samarbetslagen, underlätta tidsbegränsade anställningar, luckra upp uppsägningsskyddet samt förändra utkomstskyddet för arbetslösa försätter regeringen arbetslagarna i en situation där de inte kan eller vågar kräva sina rättigheter. Samtidigt begränsar regeringen fackförbundens möjlighet att verka till förmån för sina medlemmar. De största förlorarna i denna förändring är många av arbetslagarna i servicebranscherna.

Finns det bättre mål för nedskärningar?

Nedskärningen i bostadsbidraget drabbar många PAM-medlemmar

De nedskärningar som planeras av regeringen Orpo-Purra kommer oundvikligen att påverka många som arbetar inom PAM:s branscher. 16 % av PAM:s medlemmar får bostadsbidrag, och detta förväntas minska under 2024. Samtidigt planerar regeringen att frysa indexhöjningarna av förmånerna, vilket innebär att t.ex. bostadsbidraget inte kommer att höjas i linje med indexet under 2024–2027.

Enkäter ger information om situationen inom servicebranscherna

PAMS MEDLEMSSENKÄT har genomförts årligen sedan 2011. Enkäterna ger mångsidig och nyttig information om välbefinnandet hos de anställda inom servicesektorn. År 2023 svarade 10 272 av förbundets medlemmar på enkäten.

Enligt enkätresultaten har utkomstproblemen bland medlemmarna varit exceptionellt vanliga åren 2022–2023. Samtidigt är arbetsförhållandena i kundarbetet krävande. 70 procent av de som svarade på enkäten och som var i arbetslivet uppgav att de hade upplevt osakligt beteende eller trakasserier från kunder under de senaste 12 månaderna.

POSITIVA utvecklingstrender som lyftes fram var att andelen ofrivilligt deltidarbete minskat samt att man upplevde sig få stöd av chefen och arbetsgemenskapen.

Resultaten från medlemsenkäterna används av bland annat Tammerfors och Helsingfors universitet i deras forskning. Resultaten från medlemsenkäten 2023 kommer också i viss utsträckning att användas av Visit Finland för att bygga upp ett indikatorsystem för hållbar turism som en del av programmet Sustainable Travel Finland.

Barnförhöjningarna inom utkomtskyddet för arbetslösa avskaffas

89%
motverkar

Arbetsvillkoret som måste uppfyllas för att man ska få inkomstrelaterad dagpenning förlängs

88%
motverkar

Enkäter som genomförts 2023

MEDLEMSSENKÄT 2023

Enkäten kartlägger bland annat medlemmarnas välbefinnande i arbetet. Materialet samlades in i november 2023.

BAROMETERN OM

ATTRAKTIONSKRAFT 2023

Verian (f.d. Kantar Public) genomför varje år på uppdrag av PAM en enkät, vars målgrupp är finländare i åldern 18–65 år. Enkäten kartlägger bland annat anseendet och attraktionskraften hos PAM-medlemmarnas branscher.

KONJUNKTURBAROMETERN 2023

Konjunkturbarometerenkäten genomfördes fyra gånger under året. Enkäterna kartlägger bland annat medlemmarnas uppskattning av sin egen ekonomiska situation.

ARBETE OCH UTBILDNING I FINLAND – INVANDRARUTREDNING 2023

Invandrarutredningen görs med fem års mellanrum. Materialet samlades in bland de medlemmar som uppgivit ett annat språk än de inhemska språken som sitt modersmål.

ENKÄT OM NEDSKÄRNINGAR I UTKOMSTSKYDDET FÖR ARBETSLÖSA

Enkäten genomfördes bland medlemmarna i oktober 2023. I enkäten utredde inställningen till regeringen Orpo-Purras nedskärningar i utkomtskyddet för arbetslösa.

Forsknings- och studerande-samarbete med universitet och yrkeshögskolor

PAM samarbetar aktivt med universiteten och yrkeshögskolorna. Samarbetet omfattar många slags projekt där man undersöker fenomen i arbetslivet och arbetstagarnas välbefinnande samt utvecklingen av arbetsförhållandena. Via projekten stärker PAM å sin sida dialogen mellan den vetenskapliga kunskapen och det praktiska arbetslivet.

Forskningssamarbete

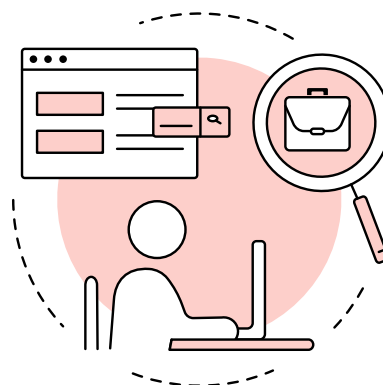
ENKÄTER för projektet "Sisu työelämässä", som genomförs i samarbete mellan Helsingfors universitet och Haaga-Helia yrkeshögskola, skickades till cheferna inom handeln samt turism-, restaurang- och fritidssektorn.

ENKÄT- OCH INTERVJUINBJUDAN till Arbetshälsoinstitutets forskningsprojekt "Monimuotoinen ansiotyö – haaste työkyvyn tuelle ja työturvallisuudelle" riktades till medlemmar som arbetar inom handeln samt turism-, restaurang- och fritidssektorn. I studien som finansieras av Arbetarskyddsfonden utreds hurdan stöd personer som utför mångformigt arbete, dvs. har flera arbeten samtidigt, får för sin arbetsförmåga och hur deras arbetssäkerhet ombesörjs. Studien blir färdig våren 2024.

"TEAM HUB – Delivering sustainability to the e-commerce supply chain"-projektets enkät förmedlades till medlemmar som verkar inom webbhandeln och logistikbranschen. Projektet som finansieras av EU-kommissionen och koordineras av Jyväskylä universitet i Finland utreder arbetsförhållandena inom webbhandeln och logistikbranschen. Studien blir färdig våren 2024.

DEN DANSKA tankesmedjan Cevea genomförde en studie riktad till lager- och telemarknadsföringsbranschens arbetstagare, vars mål bland annat är att utreda användningen av algoritmer i ledningen i de nordiska länderna. Enkäten är en del av projektet "Digital Programme 2023–2024", vars finansierare och samarbetspartner i Finland utgörs av PAM, Kalevi Sorsa-stiftelsen och Industri's lönearbetare. Undersökningens resultat publiceras i juni 2024.

E2 FORSKNINGS rapport "Nuorten ja varttuneiden yhteistyö työpaikoilla" för projektet "Tulevaisuuden Suomen tekijät" publicerades i december. PAM har deltagit i det mångåriga projektet som en av finansörerna.

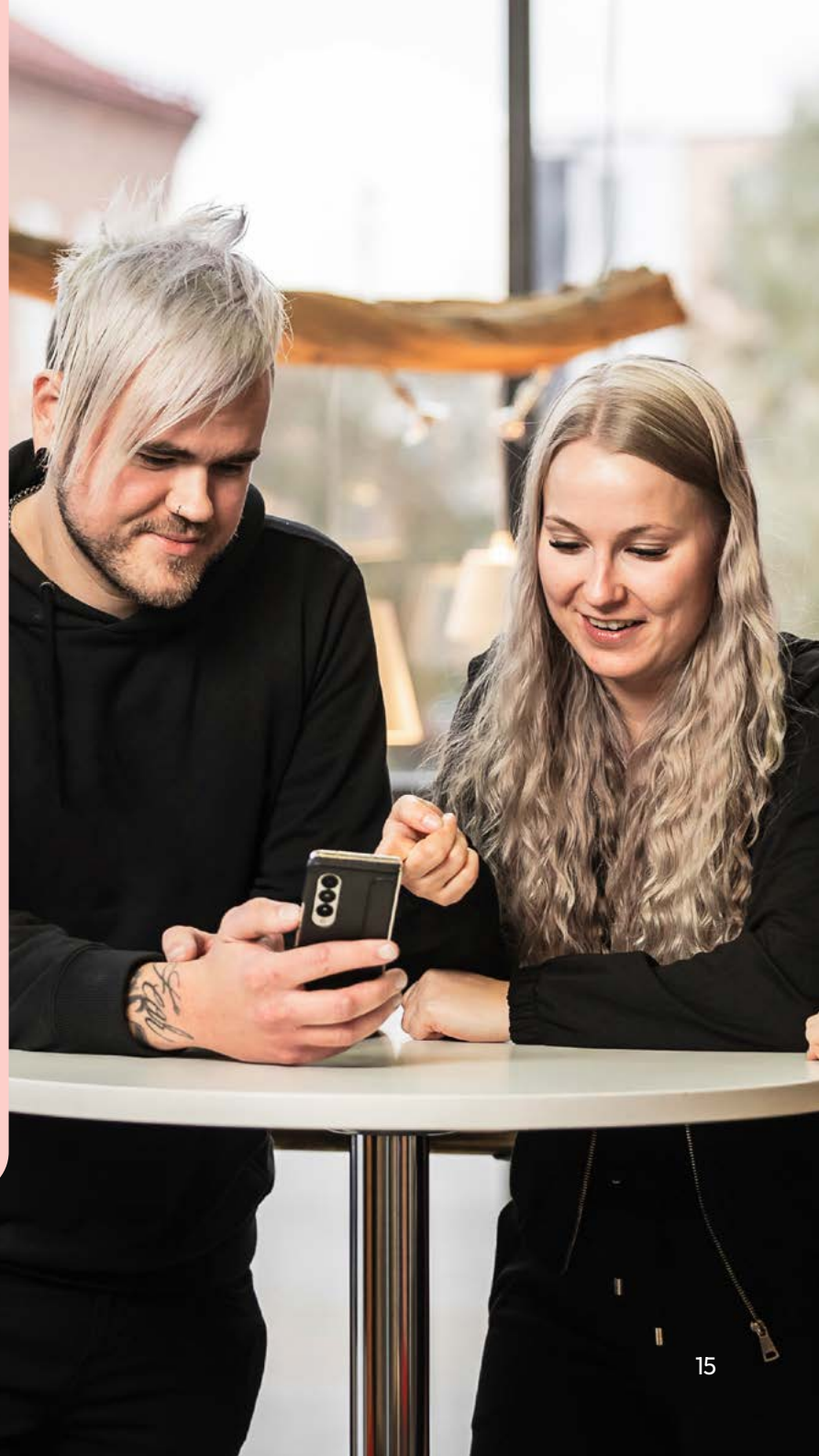
Studerandesamarbete

Under året användes PAMEL-forskningsdata om PAM-medlemmarnas liv och livsstil för att slutföra fyra pro gradu-avhandlingar inom livsmedels- och näringsvetenskap samt folkhälsovetenskap vid Helsingfors och Tammerfors universitet. De ämnen som behandlades i avhandlingarna var bland annat familjestrukturens och de socioekonomiska faktorernas inverkan på motiven för val av livsmedel, hur nöjda de anställda inom servicesektorn är med sina liv samt erfarenheter av hoten och möjligheterna med digitaliseringen inom servicesektorn.

Fysioterapeutstuderandena vid Tammerfors yrkeshögskola gjorde ett lärdomsprov om sömnens betydelse för återhämtningen. I enkätundersökningen deltog medlemmar från turism-, restaurang- och fritidsbranschen.

En enkät om orken i arbetet bland chefer i restaurangbranschen riktades till chefer inom turism-, restaurang- och fritidsbranschen. Enkäten anknöt till en restonomstuderandes lärdomsprov vid Seinäjoki yrkeshögskola.

Inbjudan att delta i en forskningsenkät om arbetstiden och dess effekter förmedlades också till PAM:s medlemmar via sociala medier.

Varierande utveckling inom de stora branscherna

TILLVÄXTEN efter coronan i PAM:s större branscher avtog 2023 när ekonomin gick in i en lågkonjunktur. Inom servicesektorn rapporterade företagen fortfarande i början av året om utbredd brist på kvalificerad arbetskraft. Mot slutet av året framstod dock den låga efterfrågan som det främsta hindret för tillväxt. Utvecklingen inom sektorerna bedöms nedan med hjälp av Statistikcentralens arbetsdags-korrigerade och säsongsjusterade omsättnings- och lönesummaindex.

Lamt år för handeln

MÄTT MED Försäljningsvolymen där effekten av priserna utesluts var året väldigt lamt för handelssektorn. Konsumenternas försvagade köpkraft tyngde detaljhandeln, medan partihandeln drabbades särskilt hårt av nedgången inom byggbranschen och industrin. I fråga om försäljningsvolymerna 2023 gick detaljhandeln tillbaka till 2019 års nivå och inom partihandeln upplevde man senast lika dåliga år i början av millenniet.

I PARTIHANDELN räckte inte längre de stigande prisnivåerna till för att stöda tillväxten, och omsättningen i euro sjönk också kraftigt jämfört med föregående år. Inom detaljhandeln ökade omsättningen i euro fortfarande totalt sett, men försäljningen av framför allt kultur- och fritidsartiklar minskade i takt med att nödvändighetsartiklarna åt en allt större del av konsumenternas budget.

En växande osäkerhet kastar en skugga över det goda året inom turism- och restaurangtjänsterna

FÖR INKVARTERINGSTJÄNSTERNA blev året i slutänden utmärkt då såväl omsättningen som försäljningsvolymen översteg toppnivån före coronapandemin. Trots detta har mängden utländska turister ännu inte helt återgått till det tidigare.

INOM FÖRPLÄGNADSVERKSAMHETEN minskade volymens tillväxt, men omsättningen i branschen steg med över 12 procent då de ökade kostnaderna överfördes i priserna. Utsikterna för inkvarterings- och förplägnadsbranschen är dock osäkra då köpkraften försämrats i Europa, främst till följd av coronapandemin och den inflationsperiod som utlöstes av Rysslands anfallskrig.

Matkostnaderna tog en större andel av konsumenternas medel än tidigare. Bild: Aki Rask

Jämnt resultat i fastighets- och bevakningsbranscherna

FÖR STÖDTJÄNSTERNAS del var utvecklingen jämnare då produktionsvolymerna för såväl fastighetsskötsel och landskapsvård som säkerhets- och bevakningstjänster endast minskade en aning från 2022 års nivå. En nedgång i produktionen syntes i synnerhet mot slutet av år 2023. Omsättningen i euro ökade däremot med över 4 procent inom fastighetsskötseln och landskapsvården och med över 3 procent inom säkerhets- och bevakningstjänsterna.

Positiv utveckling i lönesummorna

LÖNESUMMAN utvecklades i en positiv riktning inom alla PAM:s stora branscher, då de stigande lönerna höjde lönesumman även inom de branscher där sysselsättningsutvecklingen var anspråkslös. Störst var ökningen inom förplägnadsverksamheten där den arbetsdagsjusterade lönesumman 2023 var nästan 10 procent större än föregående år. Inom inkvarteringsbranschen var lönesummans tillväxt också snabb och översteg 8 procent. Inom stödtjänsterna låg tillväxten kvar på 4–5 procent och inom handeln på 2–3 procent.

Handelns attraktionskraft ökar

PAM:s senaste attraktionskraftsbarometer från november 2023 visar på ett ökande intresse gentemot arbetsuppgifterna inom handeln. I november ansåg 41 procent av de i arbetsför ålder att handeln är en intressant bransch att arbeta i. Intresset hade ökat med 6 procentenheter jämfört med föregående år.

Inkvarterings- och förplägnadsbranschen, som tidigare hade förlorat sin popularitet, väcker nu lite mer intresse. Enligt en undersökning gjord av Verian Group ansåg 27 procent av 18–65-åringarna att branschen var lockande.

Fastighetsservicebranschens attraktionskraft har i praktiken bibehållits på samma nivå de senaste tre åren, och 23 procent av målgruppen i undersökningen anser att branschen är lockande i den senaste enkäten. På basis av dessa resultat förblir fastighetsservicebranschens attraktionskraft på samma nivå som exempelvis social- och hälsovårdsbranschens.

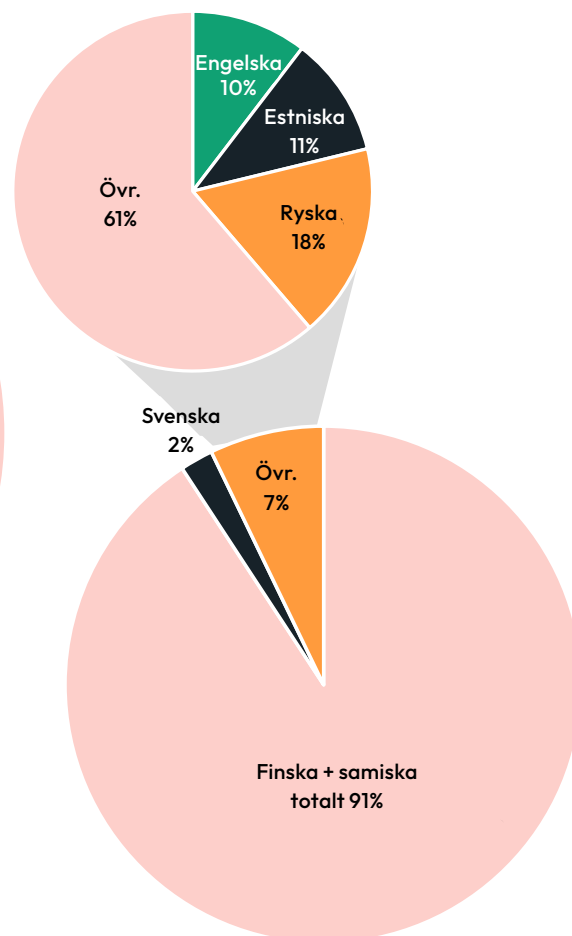
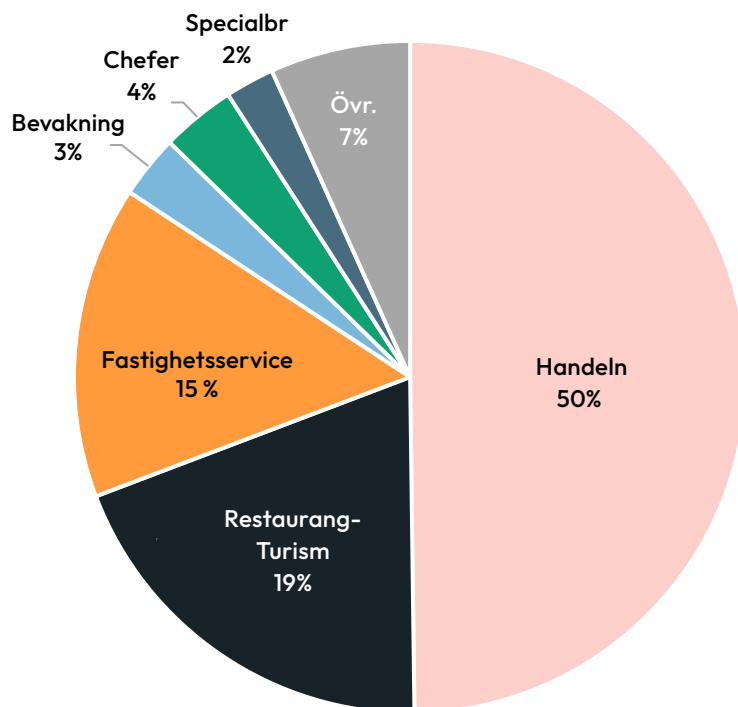
Över **185 000**

medlemmar,*
varav

74% kvinnor

25% under 31 år

22 388 nya medlemmar

3966 personer fungerar i olika förtroendeuppdrag eller som kontaktperson

Ny profil och synlighet för förbundet

PAM:s uppdaterade varumärke och nya visuella profil lanserades under 2023. Varumärket och den visuella profilen bygger på en känsla av gemenskap, med medlemmarna och servicesektorns arbetstagare i centrum. Varumärket återspeglar förbundets värderingar: mänsklighet, mångfald och rättvisa.

I början av året syntes varumärket och den visuella profilen i förbundets kampanjer och reklam samt i de förnyade broschyrerna och övrigt material. Den slutliga lanseringen av den nya profilen ägde rum i mitten av augusti när förbundets nya webbsidor öppnades.

DET UPPFRÄSCHADE VARUMÄRKET och den nya visuella profilen blev under året bekanta för såväl medlemmar som förbundets personal. Reformen ansågs till stor del vara lyckad och den nya visuella profilen fick beröm för sitt moderna och fräscha utseende.

Kampanjerna satte fart på förhandlingarna och förenade förbunden

AVTALSÖRELSAN fick fart av kampanjerna Mitä meille kuuluu och Meille kuuluu parempi palkka i början av året. Innan sommaren lanserades kampanjen

Kesäkonkarit, som riktade sig till sommarjobbare och vars mål var att stärka de ungas kännedom om rättigheterna i arbetslivet. Samtidigt gjorde man förbundet känt bland ungdomar. I kampanjen använde man sig för första gången av TikTok på bred front, och i och med detta fick PAM över 300 nya följare och 9700 gilla-markeringar. I Kesäkonkarit hördes också influencers i sociala medier som med sitt innehåll om PAM fick ihop 110 000 visningar.

I BÖRJAN AV HÖSTEN stöddes röstningsaktiviteten inför förbundskongressvalet med digital marknadsföring och radio- och Spotify-reklamer i augusti-september. Förbundskongressen i oktober hade visuellt byggts upp enligt PAM:s nya profil och vid förbundskongressen publicerades också videon Yhdessä parempaa (Tillsammans bättre), som fungerade som flaggskepp för förbundets uppfärskade varumärke. Kampanjen gav mer synlighet under slutet av hösten och stärkte PAM:s image som en egen, stark gemenskap för arbetstagarna inom servicesektorn. Kampanjen fick över 16 miljoner visningar i olika kanaler.

Under året förbättrades kännedomen om förbundet med hjälp av reklam med varumärke och i marknadsföringen lyftes effektivt fram de förmåner och tjänster som förbundet tillhandahåller. Digital reklam som syftade till att rekrytera nya medlemmar gav förbundet drygt 4 000 nya medlemmar och synligheten i sociala medier gav PAM nästan 4 700 nya följare.

BESVIKELSEN över det arbetstagarfientliga regeringsprogrammet vars nedskärningar drabbar dem som är mest utsatta förenade förbunden inom FFC bakom den gemensamma VägandeSkäl-kampanjen hösten 2023. Kampanjen syntes på förbundens webbplatser och i sociala medier och under hösten ordnades många korta demonstrationer för att lyfta fram frågan och protestera mot regeringens nedskärningar och försämringarna i arbetslivet.

I OKTOBER genomförde PAM kampanjen Olisiko parempia leikkauskohteita (Bättre mål för nedskärningar), med vilken man motsatte sig nedskärningarna i utkomstskyddet för arbetslösa. Förutom i sociala medier syntes kampanjen i stor utsträckning bland annat i utomhusreklamen. Också denna kampanj fick över två miljoner visningar i den digitala marknadsföringen.

Tydliga helheter på den nya webbplatsen

FÖRBUNDETS NYA WEBBPLATS lanserades i augusti. Webbplatsen omfattar förutom de finskspråkiga sidorna nästan lika omfattande helheter på engelska och svenska. Förnyelsearbetet var en enorm ansträngning, eftersom sakinnehållet förnyades nästan helt och hållet till mer omfattande och enhetliga helheter.

I och med förnyelsen tog man i bruk mer tydliga och logiska sakhelheter, vilket hjälper medlemmarna och andra besökare på webbplatsen att hitta den information de behöver och hålla sig uppdaterade om förbundets verksamhet. I samband med reformen lanserades bland annat helheten "I samhället", som belyser förbundets påverkansarbete och samhällliga mål.

I och med den nya webbplatsen blev PAM:s nya varumärke och visuella profil synliga i sin helhet. Utöver en tydlig användarupplevelse stärker webbplatsen förbundets identitet genom att lyfta fram det nya varumärket och den nya visuella profilen. Utvecklingen av webbplatsen fortsätter under de kommande åren bland annat i fråga om lättläst språk.

Utvecklingen av medlemsservicen fortsatte

PAM:s mål är att erbjuda sina medlemmar allt bättre tjänster som bättre tillgodoser medlemmarnas behov. Det är viktigt att säkerställa att medlemsservicen är lättillgänglig, lätt att använda och av hög kvalitet.

År 2023 fortsatte man utveckla medlemsservicen i förbundet. I utvecklingsarbetet granskas särskilt förbundets medlemsservice, processerna i anslutning till hanteringen av medlemmarnas anställnings- och medlemskapsärenden, informationssystem som används för att förverkliga servicen samt arbetsgemenskapstjänsterna.

UNDER HÖSTEN 2023 stärktes utvecklingsarbetet också av externa experter som tillförde organisationen ytterligare förståelse och utvecklingserfarenhet av olika serviceprocesser och system. Under hösten fokuserade man särskilt på innehållet i medlems-servicen och kommunikationen. År 2024 fortsätter arbetet för anställningstjänsternas, utbildningens och arbetsgemenskapstjänsternas del.

Också tillståndet hos förbundets IT-arkitektur kartlades som en del av utvecklingsprojektet. Samtidigt undersöktes olika alternativ till e-tjänstsystem och för dessa utarbetades lösningsalternativ för framtiden.

UNIOFY-systemet vidareutvecklades till ett organisations- och kommunikationsverktyg för förtroendepersonerna och fackavdelningarna.

Under 2023 lanserades PAM:s nya webbsidor som förbättrar kommunikationen till medlemmar och samarbetspartner om förbundets medlemsservice, arbetsvillkor och olika kampanjer. Under året utvecklades också en process för att utreda obetalda medlemsavgifter, och på så sätt kunde man minska antalet onödiga uteslutningar ur förbundet. Personalens förmåga att ge råd till invandrare om lagstiftning och tillståndprocessen förbättrades och anställningstjänsternas funktionalitet säkerställdes. Arbetet med att kartlägga bättre elektroniskt tillhandahållande av anställningstjänster inleddes.

Under året inleddes också en regelbunden uppföljning av medlemmarnas upplevelser av ärendehantering. Enligt den respons man fått är tillfredsställelsen med kundupplevelsen på regionkontoren och i telefonservicen på en hög nivå.

Tusentals servicemöten med medlemmarna

106 486

kontakter

38 043

avgjorda medlemsärenden

26 398

avgjorda anställningsärenden

60

fall som juristen
åtagit sig, dvs.
medlemmen har
fått rättshjälp

690

Tvister löstes,
varav

76% avgjordes
inom ett år

35 % löstes på
några månader

50 % av fallen i
Helsingfors och Nyland

56 % inom handeln samt
turism-, restaurang-
och fritidsbranschen

327 medlade fall

24 positiva utfall i rätten

Twister och lösningar: PAM hjälper sina medlemmar

En av PAM:s mest betydande medlemsförmåner är anställningsrådgivning och rättshjälp.

MEDLEMMARNAS PROBLEM gäller ofta löner, arbetsskiftsplanering, för få eller för många arbetstimmar, varningar, uppsägningar eller trakasserier. Det kan också handla om att arbetsgivarens oförmåga eller t.o.m. ovilja att betala lön.

Största delen av tvisterna löses på arbetsplatsen, ofta med hjälp av förtroendemannen. Om ärendet inte går att lösa på arbetsplatsen, kommer PAM:s ombud till hjälp. Med deras hjälp avgörs årligen ca 650 tvister, vilket resulterar i fordringar på ca 2,5 miljoner euro för medlemmarna.

DE SVÅRASTE TVISTERNA hamnar hos PAM:s jurister och rättshjälp beviljas årligen i omkring hundra fall. Ibland kan det handla om ett mer omfattande obehagligt fenomen på arbetsmarknaden. Då påverkar man frågor i större utsträckning genom en enskild medlems rättsfall.

Största delen av meningsskiljaktigheterna förekommer på oorganiserade arbetsplatser.

Utbildningar med studiepoäng – en nyhet

Huvudmålet 2023 var att komplettera PAM:s utbildningsutbud med utbildningar med studiepoäng riktade till alla medlemmar.

I MEDLEMSUTBILDNINGEN med studiepoäng betonades stärkandet av mångsidiga arbetslivsfärdigheter. Teman för utbildningarna var bland annat människorelationer och interaktionsfärdigheter, digital och klimatkompetens samt kunskaper i engelska och finska.

I utbildningen med studiepoäng som riktade sig till förtroendepersoner stärktes särskilt den uppgiftspecifika kompetensen, kompetensen i frågor kring lagstiftning, kollektivavtal och lokala avtal samt medlings- och förhandlingsfärdigheter.

Utbildningsutbudet gjordes mer mångsidigt med en serie webinarier riktade till medlemmar och

förtroendemen, där man på ett mångsidigt sätt behandlade aktuella frågor i arbetslivet.

ÅR 2023 hölls också förbundskongress, vilket i fråga om utbildning innebar introduktion till kongressledamöterna, fullmäktige och styrelsen. Utbildningen för kongressledamöterna och fullmäktige byggde på närundervisning och självstudiematerial i Howspace.

STYRELSENS INTRODUKTION inleddes hösten 2023 och fortsätter under 2024. Den består av flera utbildningsmoduler som genomförs som närundervisning och för vilka man får studiepoäng, samt av förhands- och mellanuppgifter.

Hundratals möten
vid utbildningarna

3 937

deltagare

281

utbildningar

396

utbildningsdagar

2 459

undervisningstimmar

Studiepoäng åt

421

medl. från

36

kurser

Rättvist arbetsliv i Europa och globalt

Målet med förbundets europeiska samarbete är att främja en rättvis inre marknad och ett rättvist arbetsliv i EU. Att öka det branschvisa avtalandet om arbetsvillkor och öka kollektivavtalens täckning är ett allt viktigare mål i Europa.

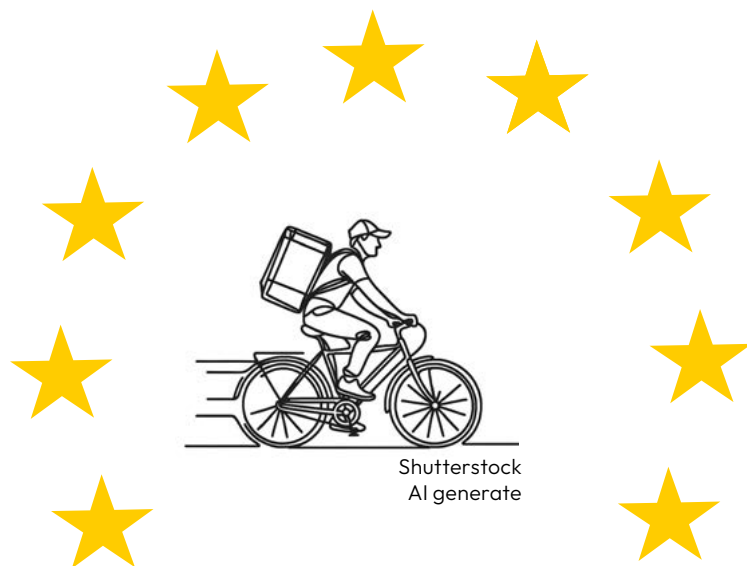
Direktivet om företagsansvar och plattformarbete är betydande milstolpar

De EU-lagstiftningsprojekt som var viktigast för PAM 2023 berörde företagsansvar, arbetsförhållandena för dem som arbetar inom plattformsekonomin samt europeiska företagsråd (European Works Councils, EWC).

NÄR DET gäller direktivet om företagens ansvar var förbundets mål att få till stånd en EU-reglering för att förhindra kränkningar av de mänskliga rättigheterna och säkerställa arbetstagarnas rättigheter i företagens underleverantörskedjor.

I FRÅGA om direktivet för plattformarbete arbetade vi för en stark EU-lag, som skulle garantera att plattformsarbetare definieras som arbetstagare när kriterierna för ett anställningsförhållande uppfylls.

I lagstiftningsprojekten för direktiven om företagsansvar och plattformarbete påverkade vi tillsammans med europeiska fackförbund och inhemska frivilligorganisationer. I slutet av 2023 pågick ännu behandlingen av båda projekten.

Arbetstagarnas ställning lyftes fram vid konferenser och evenemang

UNDER ÅRET lobbade vi inom Europeiska unionens institutioner för att de nuvarande reglerna som gäller EWC:n skulle fastställas. Vi främjade bland annat att försummelse av EWC-verksamheten skulle leda till sanktioner för företag även i Finland och att möjligheterna för anställda att få rättsligt skydd vid överträdelse skulle förbättras. I slutet av 2023 konstaterade EU-kommissionen att man skulle ge ett lagförslag i frågan.

I vårt europeiska samarbete inom handelssektorn var de viktigaste temana den gröna och den digitala omställningen, kompetensutveckling och stärkandet av kollektivavtalens roll på branschnivå. Årets huvudevenemang var UNI Europa Commerce-konferensen, där man bland annat behandlade

företagsmodeller som försämrar ställningen för de anställda samt globalt verkande företags kränkningar av de anställdas kollektiva förhandlingsrätt och organiserings. År 2023 grundade vi också ett nätverk för de som ansvarar för EWC-arbetet inom de nordiska fackförbunden inom handelssektorn.

I NOVEMBER 2023 ordnade vi som ett nytt medlemsevenemang ett internationellt veckoslut där vi behandlade teman inom vårt förbunds internationella arbete på bred front. I det internationella samarbetet med våra medlemmar fortsatte EWC-verksamheten att spela en viktig roll, med tusentals arbetstagare i Finland inom de sektorer som PAM representerar. För PAM:s EWC-representanter ordnades under året flera utbildnings- och nätverksevenemang.

I EU-VALET som ordnas sommaren 2024 är vårt mål både att aktivera medlemmarna att rösta och att föra fram viktiga teman i anslutning till arbetslivet i debatten.

PAM fick priset Breaking Through Award vid UNI Globals världskongress i Philadelphia 28.8.2023. Bild: UNI Global

Resultat och framtidsplaner inom det internationella påverkansarbetet

PÅ GLOBAL nivå bidrar PAM till att förverkliga arbetstagarnas rättigheter, minska ojämlikheten och utrota fattigdomen i utvecklingsländerna genom solidaritetsprojekt som administreras av SASK och som huvudsakligen finansieras av utrikesministeriet.

PAM finansierar sju projekt under programperioden 2022–2025. År 2023 var det första hela verksamhetsåret för våra systerförbund, vars organisering och förhandlingskapacitet stärks av projekten.

Trots att arbetet bara har börjat har man redan hunnit uppnå flera segrar.

1. I NEPAL undertecknade fackförbunden ett nytt kollektivavtal för de 4500 anställda vid Bhat-Bhateni, landets största supermarketkedja. Majoriteten av de anställda är kvinnor. Det nya avtalet leder till löneförhöjningar på upp till 20 procent.

2. I INDIEN försöker man få till stånd ett eget förbund för lagerarbetarna vid Amazons webbhandel. Som ett första steg har plattformsarbetarna grundat en egen förening "DEL-4 Employees Welfare Platform". En global allians av Amazon-anställda som samordnas av UNI Global stöder de indiska arbetstagarna.

3. HFPCWU, det fackförbund som företräder hotell- och restaurangbranschen i Malawi, har fått hundratals nya medlemmar och helt nya arbetsplatser har börjat organisera sig.

Förbundets förhandlingsposition har stärkts och det deltar i den nationella delegationen om minimilönen i turistsektorn.

4. I SYDAFRIKA har ett projekt, vars mål är att stärka förbundet CSAAWU och förbättra arbetsförhållandena på vinodlingarna, framskridit över förväntningarna. Tolv nya vinodlingar organiserade sig under året och löneförhandlingarna ledde till förhöjningstillfällen på nästan 10 procent.

Kvinnornas ställning liksom arbetshälsovården och säkerheten förbättrades och dessutom utvecklades arbetstagarnas boendeförhållanden.

ARBETET med samarbetsavtalet mellan PAM, Alko och IUL fortsatte. Målet är att garantera att ILO:s grundläggande rättigheter tillgodoses i de globala produktionskedjorna för alkoholhaltiga drycker.

År 2023 fortsatte arbetet för att förbättra tillgodoseendet av de mänskliga rättigheterna på vinodlingarna i Sydafrika med gott resultat: förbunden fick arbetsgivarna till förhandlingsbordet, organiseringsfriheten förverkligades på allt fler odlingar och man förhandlade om ett första kollektivavtal. Dessutom diskuterade man med italienska och karibiska förbund om en utvidgning av samarbetsavtalet mellan IUL, PAM och Alko. Följande i turen är Frankrike och USA.

sask

Målen för framtiden slogs fast vid förbundskongressen

PAM:s förbundskongress hölls på Paviljonki i Jyväskylä den 24–26 oktober 2023. Förbundskongressen ordnas vart fjärde år och har den högsta beslutande makten inom PAM.

I kongressen deltog 329 ledamöter som valts i förbundskongressvalet, förbundets personal samt inhemska och internationella inbjudna gäster – sammanlagt cirka 500 personer.

Valdeltagandet steg en aning i förbundskongressvalet

FÖRBEREDELSENA inför förbundskongressvalet inleddes i god tid i slutet av 2022.

Målet för valet var att uppmuntra medlemmarna att ställa upp i valet, höja valdeltagandet och inspirera personalen att delta i beslutsfattandet samt att intressera sig för förbundets administrativa uppgifter.

Kandidatuppställningen för förbundskongressvalet skedde under våren och försommaren 2023. Målet var att få kandidater från ett brett spektrum av

branscher, regioner och arbetsplatser, så att kandidaterna så bra som möjligt skulle återspegla PAM:s medlemmar och branscher. Man fäste särskild uppmärksamhet vid att uppmuntra medlemmar med invandrarbakgrund och med ett främmande språk att kandidera och att stöda deras kandidatur.

SAMMANLAGT 768 medlemmar anmälde sig som kandidater. Av dessa hade 24 kandidater något annat språk än finska eller svenska som modersmål. Kandidaternas genomsnittsålder var 45 år.

Den tre veckor långa röstningstiden inföll i månads-skiftet augusti-september, 28.8–15.9.2023. Målet var ett högre valdeltagande än i föregående förbundskongressval, och det målet uppnåddes. Valdeltagandet steg till 13,4 procent och ivrigast röstade 51–60-åringarna. Männen röstade lite mer aktivt än kvinnorna.

Av de invalda till förbundskongressen var 55,6 procent nya, alltså kongressledamöter för första gången.

Riktningen för den kommande fyraårsperioden

VID FÖRBUNDSKONGRESSEN godkändes förbundets målprogram för åren 2024–2027. I programmet anges de mål och syften som ligger till grund för förbundets strategi och därmed för fullmäktiges och styrelsens arbete. Förbunds kongressen valde också förbundets ordförande, styrelseordförandens personliga ersättare, styrelsen och fullmäktige.

ARBETET MED MÅLPROGRAMMET inleddes redan hösten 2022 då man samlade in tysta signaler från förbundets aktiva, dvs. synpunkter på verksamhetsmiljöns nuvarande tillstånd och förändringar. På grundval av dessa och expertbedömningar skapade man i början av 2023 en verksamhetsmiljöanalys. Det egentliga målprogrammet utarbetades av förbundets experter under ledning av ledningsgruppen och styrelsen.

För att genomföra målprogrammet inleddes genast efter förbunds kongressen arbetet med en strategi, som färdigställdes i februari 2024. Syftet med strategin som varar perioden ut är att tillhandahålla verktyg för att genomföra målen i målprogrammet.

Inflationen en plåga för den ekonomiska utvecklingen, förbundets ekonomi förblev stabil

Under hela året förblev den stigande inflationen ett hett samtalsämne och den viktigaste faktorn som påverkade den ekonomiska utvecklingen.

Även om inflationen vände nedåt under 2023 var den fortfarande för stram för att Europeiska centralbanken skulle sänka sina styrräntor. Kriget i både Ukraina och Gaza fick också återverkningar på världshandeln och det rådande ekonomiska läget.

MARKNADSRÄNTORNA började sjunka en aning under året, men inte tillräckligt för att stimulera bostadshandeln eller den privata konsumtionen. Överlag var den ekonomiska utvecklingen dämpad i Europa. Ur investeringsverksamhetens perspektiv återhämtade sig räntemarknaderna och utvecklingen på aktiemarknaden förbättrades. Det svåra läget för fastighets- och bostadsmarknaden fortsatte.

FÖRBUNDETS rapporterade avkastning på placeringsverksamheten under 2023 uppgick till 1,3 miljoner euro och de rapporterade investerings-tillgångarna uppgick till cirka 391 miljoner euro 31.12.2023, vilket är cirka 4 miljoner euro mer än vid samma tidpunkt förra året.

År 2023 förblev förbundets medlemsavgift oförändrad på 1,5 procent av medlemmens beskattningsbara bruttoinkomst. År 2023 betalade förbundet sju euro per månad och person till Servicebranschernas arbetslöshetskassa för de medlemmar som vid sidan av förbundet även var medlemmar i arbetslöshetskassan.

UNDER VERKSAMHETSÅRET sjönk antalet betalande medlemmar i förbundet med lite över 4 000 personer jämfört med föregående år. Förbundets medlemsavgiftsintäkter var 27,33 miljoner euro, vilket var i linje med budgeten. Utgifterna för den egentliga verksamheten var 31,44 miljoner euro. Utgifterna var cirka 2,45 miljoner euro högre än budgeterat. Budgetöverskridningen berodde till största delen på strejkbidrag som utbetalades till medlemmarna.

UNDERSKOTTET som skulle täckas med intäkter för placeringsverksamheten uppgick till 4,11 miljoner euro, jämfört med budgetkalkylen på 1,69 miljoner euro. Men eftersom den bokföringsmässiga nettoavkastningen på investeringsverksamheten uppgick till 41,76 miljoner euro, blev resultatet för 2023 ett överskott på 37,65 miljoner euro.

Personalens arbetstillfredsställelse är på en god nivå

För första gången i PAM:s historia infördes en rad ledningsprinciper som offentliggjordes vid personaldagarna i november 2022. Samtidigt uppdaterades PAM:s ledningssystem, vilket förtydligade beslutsfattandet och ansvarsfördelningen inom PAM.

Under 2023 förankrades ledningsprinciperna i organisationen, och samtidigt utarbetades arbetsgemenskapens värderingar tillsammans med hela personalen, och de antogs och publicerades 2024.

PERSONALENS KÄNSLOR följdes upp under året med en pulsenkät som genomfördes en gång i kvartalet. Helhetsresultaten var på en god nivå. På skalan 1–5 var det sammanlagda resultatet 3,75 (enkät 4/2023). Styrkefaktorer som lyftes fram i enkäten var bland annat den hjälp man får av sina arbetskamrater och chefer och att arbetet upplevs vara meningsfullt.

Bland personalen genomfördes en undersökning där man kartlade skador och risker samt utredde frågor i anslutning till arbetsplatsens säkerhet och arbetshälsan. Utifrån resultaten är förbundets arbetarskydd på en god nivå, liksom hanteringen av risker och skador. Resultaten av enkäten behandlades vid

förbundskontoret och vid respektive regionkontor tillsammans med arbetarskyddsfullmäktige eller skyddsombudet och nödvändiga åtgärder vidtogs. Målet är att PAM:s fysiska, psykiska och sociala arbetsförhållanden ska vara säkra, hälsosamma och utvecklande för den anställda.

Förbundets fast anställda personal uppgick 31.12.2023 till 149 (149) personer och 9 (9) personer var tillfälligt anställda. Dessutom tillsattes fem stadigvarande tjänster i slutet av året, men anställningsförhållandena inleddes först på 2024 års sida.

Av personalen var 70 procent kvinnor och 30 procent män. Genomsnittsåldern hos PAM:s personal steg jämfört med föregående år till 47,3 år (46,4 år). I åldersfördelningen sticker andelen personer över 50 år ut jämfört med andra åldersgrupper. Omsättningen var fortfarande låg, endast 5,4 (6,7) procent, inklusive pensioneringar. Utbildningsnivåindex var 4,92.

Uppföljning av målprogrammet

PAM:s förbunds kongress beslutade i juni 2019 om förbundets målprogram där man ställer upp mål och metoder för förbundets verksamhet under 2019–2023.

Det gångna året var det sista året i målprogramsperioden.

Den bästa servicen grundar sig på människor

Framgången för företagen i servicesektorn beror starkt på hur väl de lyckas betjäna sina kunder. En yrkesperson inom servicesektorn vet vad kunden förväntar sig. Det lönar sig för företagen att bättre utnyttja denna kompetens. I framtiden kommer kompetenskraven för yrkespersoner inom servicesektorn att växa i takt med att arbetet förändras, när man förväntar sig högklassig service dygnet runt under årets alla dagar. God service kommer av nöjda anställda. Nöjdheten förutsätter tillräcklig utkomst, en uppmuntrande stämning på arbetsplatsen och ändamålsenliga arbetsförhållanden. Tillsammans med arbetsgivarna har vi ett gemensamt mål, att få näringarna att blomstra, men inte med vilka metoder som helst.

1 Vårt mål är att stärka möjligheterna för de anställda inom servicesektorn att påverka sitt eget arbete samt besluten och utvecklingsarbetet på arbetsplatsen. Vi strävar efter att öka uppskattningen för servicearbetet och dess utförare genom att samtidigt visa att den nya tekniken och service av hög kvalitet hör ihop.

- **UPPSKATTNINGEN** av de anställda inom servicesektorn lyftes återigen fram i PAM:s årliga attraktionskraftsbarometer. Cirka 41 procent av de i arbetsför ålder anser att handeln är en

lockande arbetsgivare. Motsvarande siffror är 27 procent inom inkvarterings- och förplägnadsbranschen och 23 procent inom fastighetsservicebranschen. Attraktionskraften hos fastighetsservicebranschen har stigit med åren, de övriga har förblivit stabila. Den stora mängden deltidarbete påverkar fortfarande branschernas image.

- **DE NEDSKÄRNINGAR** som landets regering planerar återspeglas i servicesektorns attraktionskraft. Exempelvis

nedsckärningarna i den jämkade dagpenningen, barnförhöjningen eller bostadsbidraget minskar viljan att ta emot deltidarbete.

- **I SAMARBETE** med Tampereen seudun ammattiopisto Tredu planerade vi en ny utbildningshelhet som höjer profilen för kundservice. Man får ett intyg över utbildningen och studierna kan dessutom utnyttjas som en del av yrkesexamina. Utbildningen kommer att pilottestas våren 2024.
- **VI LOBBADE** på förhand inom Europeiska unionens institutioner för att de nuvarande reglerna som gäller EWC:n skulle fastställas. Vi främjade bland annat att försummelse av EWC-verksamheten skulle leda till sanktioner för företag även i Finland och att möjligheterna för anställda att få rättsligt skydd vid överträdelser skulle förbättras. I slutet av 2023 konstaterade EU-kommissionen att man skulle ge ett lagförslag i frågan.
- **VI ORDNADE** mer än tio utbildnings- eller nätverksevenemang för PAM:s EWC-representanter. Vi inrättade ett nätverk för de ansvariga för EWC-arbetet inom förbunden för handeln i de nordiska länderna.

2

Vårt mål är att förbättra arbetsvillkoren för dem som arbetar inom servicesektorn. Vi hjälper de anställda att utveckla sin kompetens och klara sig i en värld av föränderliga arbetsbeskrivningar, -uppgifter och -redskap samt föränderliga sätt att utföra och erbjuda arbete. Dessutom påverkar vi regleringen så att arbetstagarnas rättigheter och levnadsförutsättningar tillgodoses i det föränderliga arbetslivet.

- **FÖRE RIKSDAGSVALET** lobbade vi bland för kandidater och partier för att levnadsförutsättningarna för de anställda inom servicesektorn skulle stärkas. Regeringen Orpo-Purra för tyvärr utvecklingen i motsatt riktning.
- **UNDER ÅRET** försökte vi på många sätt påverka att de nedskärningar och försämringar som den arbetsgivarvänliga regeringen har planerat inte skulle förverkligas. Regeringen håller dock på att genomföra sina planer utan genuin diskussion eller förhandlingar.
- **OCKSÅ MEDLEMMARNA** försökte under den gångna hösten påverka lagprojekten i regeringsprogrammet som försämrar arbetsvillkoren. Cirka 30 000 medlemmar från PAM:s alla avtalsbranscher deltog i demonstrationer, besök på arbetsplatser och olika strejkåtgärder. Regeringen backade dock inte ur sina planer och man

beslutade i slutet av året att påverkansarbetet kommer att fortsätta nästa år.

- **MEDLEMMARNA PÅVERKADE** aktivt även i kollektivavtalsförhandlingarna våren 2023. Över 40 000 medlemmar deltog i olika åtgärder på arbetsplatserna, såsom petitioner, demonstrationer eller strejker. Förbundets medlemmar främjade tillkomsten av avtalen med organisatoriska åtgärder och samtidigt ökade medlemsantalet i förbundet.
- **I FRÅGA** om direktivet för plattformarbete arbetade vi för en stark EU-lag som skulle garantera att plattformarbetare definieras som arbetstagare när kriterierna för ett anställningsförhållande uppfylls. I påverkansarbetet samarbetade vi med europeiska fackförbund och FinUnions.

3

Vårt mål är att näringarna inom servicebranscherna ska blomstra och utvecklas. Vi främjar detta genom att påverka det samhälleliga beslutsfattandet och regleringen.

- **ÅR 2023** publicerades arbets- och näringsministeriets rapport som behandlade tillgången till och bristen på arbetskraft, samt problemet med utbud och efterfrågan som inte möts. Vi deltog

i utarbetandet av rapporten för servicesektorns del. I rapporten kartlades för första gången i detalj hindren för tillgången till arbetskraft inom olika branscher. Det ökande problemet med tillgång och efterfrågan som inte möts förklaras till stor del med en ökning av atypiska anställningsförhållanden. Tyvärr beaktades de saker som lyftes fram i rapporten eller förslagen till verkställighet inte i Orpo-Purras regeringsprogram.

- **RIKSDAGEN FATTADE** i början av 2023 beslut om handelns redogörelse som gjordes i arbets- och näringsministeriet. Handelns redogörelse genomfördes på förslag av PAM och i arbetet deltog centrala aktörer inom handeln. Redogörelsen innehöll 38 utvecklingsförslag, som indelades i nationellt utvecklingsarbete, branschens strukturella förändring och internationellt påverkansarbete.
- **VI HAR DELTAGIT** i arbetet med arbets- och näringsministeriets turismforum. Turismforumet är en central, riksomfattande aktör för utveckling av turismen. Det fungerar som ett rådgivande expertorgan i strategiska helheter i anslutning till utveckling av turismen.
- **UNDER ÅRET** deltog vi aktivt också i uppdateringen av Finlands turismstrategi.

Reform av avtalssystemet

Diversifieringen och omdefinieringen av arbetet innebär en differentiering av anställningsförhållandenas karaktär, att anställningsförhållandena delvis ersätts med andra strukturer samt att yrkesbilderna luckras upp. Därför måste också avtalssystemet reformeras. Vi vill aktivt vara med att utveckla och avtala om det. Oberoende av anställningsförhållandets form måste man även i framtiden värna om arbetstagarnas minimiarbetsvillkor, anständiga arbetsförhållanden och välfärd i arbetet.

4 Vårt mål är att uppdatera regelverket för arbetslivet genom ett kontinuerligt samarbete mellan arbetstagare, arbetsgivare och myndigheter för att möjliggöra en hållbar förändring för samhället som helhet. Utgångspunkten för regelverket i arbetslivet ska vara skyddet av de anställda. För arbetstagarna inom PAM innebär detta i synnerhet att anställningsförhållanden som garanterar utkomsten ska tryggas.

- **VI FRAMFÖRDE** vår syn på utvecklingen av den finländska arbetsmarknadsmodellen i arbets- och näringsministeriets (ANM) begäran om utlåtande angående bestämmelsen i regeringsprogrammet om den exportdrivna arbetsmarknadsmodellen och utvecklingen av medlingssystemet.

Vårt utlåtande omfattade följande

- bestämmelserna i regeringsprogrammet om den exportdrivna arbetsmarknadsmodellen och medlingssystemet skulle ha en betydande negativ inverkan på arbetstagare och företag inom PAM:s avtalsbranscher och därmed på hela arbetsmarknaden och samhällsekonomin
- Finland och servicebranscherna behöver en samordning av kollektivavtalen, där kollektivavtalslösningar som tryggar konkurrenskraften och köpkraften är riktgivande för arbetsmarknadslösningarna inom alla branscher. Fungerande samordning av kollektivavtal kan dock inte uppnås ensidigt eller genom bindande lagstiftning, utan det krävs en kompromiss som beaktar alla parter behov
- vi har förbundit oss till FFC:s gemensamma mål och, som en del av dessa, att avtala om en samordnad arbetsmarknadsmodell med ramvillkor som bland annat säkerställer tillräcklig flexibilitet för att svara mot branschspecifika specialbehov, kvalitativ utveckling av arbetsvillkoren och eliminering av dåliga arbetsvillkor, utveckling mot lika lön och insyn i kostnadseffekterna samt en gemensam, delad syn på den ekonomiska situationen.

- **TILL FFC:S** representantskap har vi framfört följande mål för utvecklingen av medlingssystemet:

- Vid riksförlikningsmannens byrå inrättas en enhet som har till uppgift att producera en enhetlig bild av samhällsekonomin samt de olika branscherna.
- Övergång till en modell med två riksförlikningsmän. Den ena förlikningsmannen skulle utses av arbetsgiversidan och den andra av arbetstagsidan, och ansvaret skulle rotera från år till år.
- Resurserna för förlikningsmannens byrå utökas för att säkerställa att alla systemets delområden fungerar effektivt.
- Arbetsmarknadsorganisationernas rätt att bli hörd i valet av förlikningsman skrivs in i lagen.
- Medlingen i arbetskonflikter måste utvecklas så att parterna hörs när beslut fattas om att skjuta upp strejker eller att begränsa andra grundläggande rättigheter för fackföreningsrörelsen. Dessutom ska det säkerställas att besluten inte strider mot grundlagen eller internationella avtal som binder Finland.

5

Vårt mål är att man med kollektivavtalen fastställer en miniminivå för arbetsvillkor som tryggar arbetstagarnas utkomst och anständiga arbetsförhållanden. För att nå bättre helheter för både arbetstagarna och företagen används lokala avtal. Organiserade arbetsplatser kan ges större möjligheter till lokala avtal.

- **UNDER** våren 2023 förhandlade vi om alla PAM:s kollektivavtal med undantag för skidcentren. Vi fick igenom partiella eller hela löneförhöjningar i eurobelopp för de kollektivavtal som hade högst täckning (87 % av arbetstagarna). Detta har redan länge varit målet, eftersom förhöjningar i eurobelopp är det proportionellt mest effektiva sättet att höja de lägsta lönerna.
- **DEN VIKTIGASTE** förbättringen i kollektivavtalen var att vi fick bestämmelserna om lön under familjeledigheter att motsvara den nya familjeledighets-lagstiftningen. Detta lyckades i majoriteten (99 % av arbetstagarna) av kollektivavtalen.

6

Vårt mål är att vara med och definiera sådana nya avtalsmekanismer som också beaktar nya former att utföra arbete.

- **UNDER** året har vi aktivt verkat för att organisera matbuden.
- PAM:s styrelse godkände i april Couriers Finland som fackavdelning. Avdelningen har som mål att förena arbetstagarna inom plattformsekonomin och förbättra deras arbetsvillkor och ställning i samhället.
- I december inleddes förhandlingar med Wolt Ab om kollektivavtal för egenföretagare och de som har ett anställningsförhållande. Målet är ett kollektivavtal som garanterar buden rättvisa löne- och arbetsvillkor oberoende av arbetets form.
- **IFRÅGA** om direktivet för plattformsarbete arbetade vi för en stark EU-lag som garanterar att plattformsarbetare definieras som arbetstagare när kriterierna för ett anställningsförhållande uppfylls. I påverkansarbetet samarbetade vi med europeiska fackförbund och FinUnions.

Socialt ansvar är en framgångsfaktor för företagen

Kan man kalla ett företag ansvarsfullt om dess arbetstagare inte klarar sig på sin lön? Nej, det kan man inte. Ett ansvarsfullt företag förstår att bakom ett gott ekonomiskt resultat finns välmående arbetstagare som är hängivna sin arbetsgivare. I framtiden kommer företagets konkurrensfördelar att uppstå genom att förbättra servicen och utveckla nytt. Man måste dock alltid se till att de produkter och tjänster som erbjuds kunderna baserar sig på schyssta och rättvisa verksamhetssätt som respekterar de mänskliga rättigheterna.

7 Vårt mål är att företag som är verksamma inom Europeiska unionen och i Finland ska förstå att lönsam och hållbar affärsverksamhet bygger på ett socialt ansvarsfullt agerande.

9 Vi främjade och utvecklade aktivt regleringen, nationella sektorspecifika kollektivavtal och globala ramavtal. Målet är att så många arbetstagare som möjligt ska ha rätt och möjlighet att organisera sig och förhandla om sina arbetsvillkor.

• **VI ARBETADE** för en företagsansvarslagstiftning på europeisk nivå för att förhindra kränkningar av de mänskliga rättigheterna och trygga tillgodoseendet av de anställdas rättigheter i företagens underleverantörskedjor. Här samarbetade vi med såväl en koalition av frivilligorganisationer som med europeiska fackförbund.

8

Vårt mål är att varumärkesprofileringen i anslutning till företagsansvar ska basera sig på fakta.

- **VI STÖDDE** Finnwatchs forskningsprogram för anständigt arbete som producerar utredningar och rapporter om hur finländska företag som verkar i tredjeländer iakttar principen om tillbörlig aktsamhet i fråga om mänskliga rättigheter.
- **VI STÖDDE** Rättvis handels och Eetti ry:s arbete. Eetti ry har undersökt flera finländska varumärkens faktiska ansvarsfullhet i sina rapporter. Företagen inom handeln har haft varierande framgång, det finns saker att förbättra. Rättvis handel-certifikatet säkerställer å sin sida att produkterna som säljs i Finland är producerade så att arbetstagarnas rättigheter har respekterats.
- **VI UTFÖRDE** påverkansarbete gällande beredningen av direktivet om företagsansvar både självständigt och tillsammans med vårt nationella nätverk som arbetar för ett starkt direktiv om företagsansvar.

Utveckling av bildningsgrunden och livslångt lärande

Bildningen och de grundläggande färdigheterna utgör grunden för vidareutveckling av kompetensen, livslångt lärande och ett aktivt deltagande i samhället. Kompetensutveckling är en livslång process som man också måste ha möjligheter till i arbetslivet.

10

Vårt mål är att aktivt stärka och upprätthålla våra medarbetares grundläggande färdigheter för att möjliggöra utvecklingen av yrkeskompetens. Arbetslivs- och medborgarfärdigheter måste läras ut mångsidigt under hela utbildningsvägen.

- **BETYDELSEN** av arbetslivs- och medborgarfärdigheter har betonats i alla PAM:s utlåtanden om grunder för yrkesexamina.
- **IDE** branschspecifika grupperna inom Prognostiseringsforum för kunnande (PFK) har man främjat innehåll i yrkesexamina som främjar behörigheten för fortsatta studier och utvecklat vägar till högskoleutbildning för yrkespersoner.

- **VI HAR VARIT** en medlemsorganisation i Arbetarnas bildningsförbund (ABF) och KSL Studieccentralen för att främja i synnerhet invandrarnas grundläggande färdigheter.
- **VI ERBJÖD** våra medlemmar utbildning som stärker arbetslivs- och medborgarfärdigheterna. I utbildningarna behandlades bl.a. digi-, interaktions- och klimatkompetens, utveckling av språk- och arbetssökningskunskaperna samt hantering av den egna ekonomin och självledning. Utbildningen gav i regel studiepoäng.

11

Vårt mål är att arbetsgivaren ska ge lika tillgång till personalutbildning för de anställda, oberoende av deras utbildningsbakgrund och ställning.

- **VI DELTOG** i utvecklingen av utbildningen för den privata säkerhetsbranschen i inrikesministeriets arbetsgrupp. Vi betonade en reform av utbildningen för dem som arbetar inom branschen och arbetsgivarnas ansvar.
- **VI DELTOG** i FFC:s utredning om arbetsplats som en miljö som styr kompetensen. Den skapade riktlinjer för hur arbetsgarna kan vägledas till lämpliga utbildningsvägar.

En mänsklig samhällsmodell

Välfärdssamhällets skydds-
nät måste reformeras så att
människor inte kan falla ige-
nom det. Skydds nätet måste
fungera även när världen och
livssituationerna förändras.
Skydds nätet måste reforme-
ras i stor skala och PAM måste
vara med i reformarbetet.
Grundtryggheten och regle-
ringen av arbetsmarknaden
måste utvecklas som en helhet.
De offentliga tjänsterna ökar
jämligheten och den samhälle-
liga delaktigheten och de måste
svara på utmaningarna i det
föränderliga arbetslivet.

12

Vårt mål är ett samhälleligt skydds-
nät som är heltäckande, humant
och förutsägbart. Det säkerställer
utkomsten i tider då livet förändras,
gör det möjligt för människor att
söka nya möjligheter och föröd-
mjukar inte dem som behöver hjälp.
PAM skapar sin egen övergripande
vision och är aktivt involverad i
reformen av socialskyddet och
arbetsmarknaden.

- **SKYDDSNETET** försvaga-
des avsevärt 2023 på grund av
regeringen Orpo-Purra.
- **VI HAR PÅ ALLA SÄTT** strävat
efter att förhindra regeringens
nedsänkningar i socialskyddet
och utkomstskyddet för arbets-
lösa. På förslag av regeringen
beslutade riksdagen ändå om
nedsänkningar i utkomstskyddet
för arbetslösa, dvs. avskaf-
fande av barnförhöjningen,
förlängning av arbetsvillkoret,
avskaffande av skydds delen för
den jämkade dagpenningen,
euroisering och ökning av
karensdagarna samt nedsänk-
ningar i socialskyddet, såsom en
försämring av bostadsbidraget.

13

Vårt mål är samhälleliga tjänster av
hög kvalitet som är tillgängliga för
alla och som möjliggör ett jämlikt
deltagande på arbetsmarknaden,
en hög livskvalitet, självutveckling
och en värdig ålderdom.

- **VÄLFÄRDSOMRÅDEN**
inledde sin verksamhet i bör-
jan av 2023. Detta innebar bl.a.
att kommunernas social- och
hälsovårdstjänster överför-
des till välfärdsområdena. De
tjänster som produceras av väl-
färdsområdena är av mycket
stor betydelse för de anställda
inom servicesektorn, som är
en av de största användarna
av tjänsterna. Välfärdsområ-
dena borde kunna producera
alltmer högkvalitativa tjänster
mer effektivt, men finansie-
ringsproblemen i början gjorde
åtminstone starten svårare.

14

Vårt mål är att allt arbete ska utföras på ett sätt som garanterar människan ett arbetslöshets- och pensionsskydd. Rättigheterna för dem som inte omfattas av de nuvarande exakta kategorierna i anslutning till arbete och arbetslöshet måste fastställas.

- **MÅLET KUNDE** inte främjas. Målprogrammets inledande period präglades av coronapandemin och regeringen som tillträdde efter riksdagsvalet har för sin del kraftigt försämrat i synnerhet utkomstskyddet för arbetslösa.

15

Våra tjänster främjar förbundsmedlemmarnas delaktighet i samhället och arbetslivet samt ger stöd och trygghet i olika skeden av livet. Vårt mål är att PAM-medlemmarna ska vara aktiva medlemmar i det finländska samhället.

- **FÖRBUNDETS NYA** webbsidor öppnades i augusti 2023. De nya webbsidorna gör informationen och tjänsterna tillgängliga på ett tydligare sätt och bidrar således till förverkligandet av målet.
- **VI AKTIVERADE** våra medlemmar att rösta i vårens

riksdagsval. Vi deltog i FFC:s Vaalistaja-kampanj, som tog upp teman i anslutning till arbetslivet i valdebatten. Riksdagsvalets resultat och regeringsprogrammet var dock en besvikelse.

- **VI UTVECKLADE** våra tjänster så att de bättre än förut ska motsvara våra medlemmars mångskiftande behov.
- **VI UTVECKLADE** personalens beredskap att svara på invandrarnas specialbehov och därmed främjade vi ett bättre arbetsliv för invandrare.

#VÄGANDESKÄL

Större mångfald bland medlemmarna och en intressebevakningsorganisation i utveckling

Vi är en intressebevakningsorganisation. Vi förbättrar arbets- och levnadsförhållandena inom servicesektorn, påverkar det samhälleliga beslutsfattandet och hjälper våra medlemmar i frågor som rör arbete, arbetsgemenskap och arbetslöshet. I samarbete med medlemmarna stärker vi gemenskapen och solidariteten och utvecklar PAM:s organisation så att den blir effektivare och mer tillgänglig.

16 Vårt mål är en positiv serviceupplevelse som aktiverar medlemmarna i förhållande till PAM:s egna tjänster. I vår verksamhet och våra tjänster beaktar vi medlemmarnas mångfald bättre än förut.

- **FÖRBUNDETS NYA** webbsidor lanserades i augusti 2023. De nya webbsidorna gör informationen och tjänsterna tillgängliga på ett tydligare sätt och bidrar således till förverkligandet av målet.
- **VI TILLHANDAHÖLL STÖD** och trygghet via olika servicekanaler. Under året inkom 67 250 kontakter till förbundet via telefonkanalerna och via förbundets e-tjänst ställdes 39 236 frågor. Under året löstes 690 meningsskiljaktighetsärenden vid regionkontoren och i 60 fall beviljades rättshjälp.

- **VI FORTSATTE** utveckla se servicen utgående från resultaten från tidigare projekt. Under året fokuserades särskilt på en bättre hantering av obetalda medlemsavgifter och uteslutningarna från förbundet på grund av medlemsavgifter minskade med 20 procent jämfört med föregående år.
- **VI INLEDDE** planeringen av en digital utbildningsmiljö. Målet med projektet är att komplettera utbildningsutbudet med digitala utbildningar med hjälp av vilka man kan utveckla sin egen kompetens oberoende av tid och plats. Det är meningen att den digitala utbildningsmiljön ska kunna tas i bruk av medlemmarna våren 2024.

17

Vårt mål är att allt fler anställda inom servicesektorn ska ha en aktiv förtroendeman och att förtroendemännen ska ha bättre verksamhetsförutsättningar än nu.

- **HÖSTEN 2023** valdes förtroendemen och arbetarskyddsfullmäktige till arbetsplatserna för den följande tvåårsperioden. Sammanlagt valdes 1733 nya förtroendepersoner och dessutom 1513 nya kontaktpersoner.
- **DET ELEKTRONISKA UNIOFY**-systemet utvecklades vidare, så att förtroendemännen ska ha bättre förutsättningar att sköta sitt uppdrag. Som en del av serviceutvecklingen främjades stödtjänster för förtroendepersonerna för att främja dessas omfattande kompetens och ork.
- **FÖRTROENDEPERSONERNAS** verksamhetsförutsättningar stärktes också genom en utbildning med studiepoäng, som särskilt fokuserade på lagstiftnings- och kollektivavtalskompetens, kompetens inom lokala avtal samt medlings- och förhandlingsfärdigheter.

18

Vårt mål är att PAM:s fackavdelningar ska vara starka gemenskapsaktörer och aktiva lokala påverkare.

- **DE NYA** kriterierna för återbetalning av medlemsavgifterna till fackavdelningarna var i bruk för andra året. Nästan alla fackavdelningar uppnådde verksamhetsnivån enligt kriterierna.
- **FACKAVDELNINGARNAS** insats i kandidatnomineringen inför förbunds-kongressvalet var betydande och närmare 800 personer som nominerats av fackavdelningarna ställde upp i valet. Röstningsprocenten i förbunds-kongressvalet var fortsättningsvis inte hög, men den steg jämfört med valet 2019 och uppgick nu till 13,4 procent.

19

Vi satsar på att utveckla vår egen personals kompetens och välbefinnande så att vi kan betjäna, aktivera och utföra intressebevakningsarbete för våra mångfaldiga medlemmar. Vi utvecklar administrationens beslutsfattande och medlemmarnas möjligheter till deltagande och påverkan.

- **VI FORTSATTE** beredningen av invandrarprojektet och under året fattades besluten om att genomföra projektet. Målet med projektet är att aktivera organisationen och öka kunskapen om arbetslivet hos invandrade personer samt att hitta nya aktiva.

Bild: uniofy.com

- **VI UTVECKLADE** den nya administrationens förmåga att fatta beslut genom att introducera förbunds-kongressledamöterna samt medlemmarna i fullmäktige och styrelsen till sina uppgifter och verksamhetsmiljön. Introduktionen för fullmäktige och styrelsen fortsätter under våren 2024.
- **VI UTVECKLADE** kompetensen hos personalen som tillhandahåller anställningstjänster med beaktande av medlemmarnas mångfasetterade behov. Vårt anställda inom servicesektorn ska ha en aktiv förtroendeman och att förtroendemännen ska ha bättre verksamhetsförutsättningar än förut.

Bättre tillsammans

pam.fi